

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/299/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615216333
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6615216333.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jaroslava Mikulaja a a sudcov JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobcu Mesto Lučenec, so sídlom 984 01 Lučenec, Ul. Novohradská č. 1, IČO: 316181, zast. JUDr. Róbertom Gombalom, advokátom so sídlom Ul. P. Rádayho č. 14/A, proti žalovanej U. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom N., T. C. X, zast. R.. Elenou Matulovou, advokátkou so sídlom Poltár, Ul. Železničná číslo 7, o vypratanie nehnuteľnosti, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Lučenec zo dňa 08. apríla 2016, č. k.: 5C/398/2015 - 48, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol, že „Žalovaná je povinná vypratať 2-izbový byt číslo 2, na prízemí vo vchode číslo X bytového domu, súp. č. XXXX na ul. T. C. slo X v N., ktorý je vedený na LV číslo XXXX pre obec a k. u. N., bez poskytnutia bytovej, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi na náhrade trov konania na účet jeho právneho zástupcu 364,03 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku“.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou domáhal voči žalovanej vypratania bytu označeného vo výrokovvej časti rozsudku z dôvodu, že žalovanej prenechal nájomnou zmluvou z 25. 08. 2011 v znení dodatku číslo 1 až 7 do nájmu predmetný byt na dobu určitú do 31.07.2015. Žalovaná byt užíva aj po skončení nájmu bytu, je preto nesporné, že ho užíva bez právneho dôvodu. Žalobca poukázal na ustanovenie § 712 odsek 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pri zániku nájmu dohodnutého na určitý čas nemá nájomca právo na bytovú náhradu.

3. Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť. Poukázala na svoje nepriaznivé majetkové a príjmové pomery. Pripustila, že jej dlžoba voči žalobcovi predstavuje sumu 2180 Eur. V minulosti pracovala v občianskom združení Istota ako opatrovatelka, potom od novembra 2015 do februára r. 2016 bola PN, v súčasnosti je bez pracovného pomeru. Nedostáva žiadne dávky v hmotnej núdzi. Poberá len rodinné prídavky a náhradné výživné vo výške 54,-Eur a ďalej 46,-Eur. Býva v spoločnej domácnosti so svojimi dvoma deťmi, ktoré sú síce plnoleté, ale navštevujú strednú školu. Zdôraznila povinnosť žalobcu pomáhať občanom v hmotnej núdzi, pričom táto povinnosť žalobcu vyplýva z ustanovenia § 1 odsek 2 zákona číslo 369/1990 Zb., ako aj z jednotlivých ustanovení Ústavy SR. Taktiež poukázala na ustanovenie § 3 odsek 1 Občianskeho zákonníka.

4. Okresný súd vec posúdil podľa § 710 ods. 2 a § 712a ods. 9 Občianskeho zákonníka. Mal preukázané, že bola uzavretá nájomná zmluva na dobu určitú dňa 25. 08. 2011 do 24. 08. 2012. Dodatkom číslo 7 bol nájom bytu predĺžený do 31. 07. Bolo preukázané, že žalovaná býva v označenom byte bez právneho

dôvodu, keď došlo k ukončeniu nájmu bytu uplynutím dohodnutého času. Preto je povinná byť vypratáť a nevzniká jej nárok na bytovú náhradu, pričom poukázal na § 4 zákona číslo 189/1992 Zb.. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

5. Proti rozsudku sa odvolala žalovaná. Rozsudok okresného súdu žiadala zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie, resp., aby odvolací súd vo veci rozhodol sám a žalobu zamietol ako nedôvodnú. Ako odvolací dôvod uviedla ustanovenie § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. a § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., keď namietala, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

6. Argumentovala, že vypratanie bytu navrhuje subjekt, ktorý má zo zákona paradoxne ponúknuť pomoc v ťaživej životnej situácii (§ 1 ods. 2 zákona číslo 369/1990 Zb. o obecnom zriadení). Pravidelne a včas platila poplatky súvisiace s užívaním bytu až do doby, keď sa dostala do zložitej situácie, stala sa nezamestnanou a platiť prestala. Od 01. 05. 2016 je opäť zamestnaná a nebude mať problém dlh uhradiť a uhrádzať mesačné poplatky súvisiace s užívaním bytu. Poukázala na to, že za ňu je ochotná vyplatiť dlh 1000 € Nadácia J&T, Bratislava s podmienkou, aby nebola vystáňovaná z bytu. Podľa jej názoru súd zamietne návrh na vypratanie bytu, ak jeho dôsledkom má byť de facto bezdomovstvo nájomcu nachádzajúceho sa v nepriaznivej sociálnej situácii. Súd pri rozhodovaní prihliada najmä na to, z akých dôvodov je nájomca v nepriaznivej sociálnej situácii, za akých okolností došlo k uzavretiu nájomnej zmluvy, najmä či nedošlo k porušeniu pravidiel chráneného bytu, či náhradné priestory spadajú ľudsky dôstojnú existenciu človeka a prihliada na skutočnosť, že mesto má zákonnú povinnosť v sociálnej oblasti.

7. Žalobcom je mesto, ktoré má postavenie verejnoprávnej korporácie, vlastní majetok, má vlastný príjem, hospodári podľa vlastného rozpočtu. Žalobca zjavne favorizuje svoje vlastníctvo pred právom žalovanej na obydlie, pričom ide o sociálny byt a bytovka bola vystavaná za pomoci štátu. Ústava Slovenskej republiky pojem „obydlie“ bližšie nedefinuje. Základné práva a slobody podľa ústavy je potrebné vykladať a uplatňovať v zmysle a v duchu medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách. Obydlie možno definovať ako miesto, kde osoba býva alebo vykonáva svoju obvyklú profesiu. Právo na obydlie je právom základným. V danej veci ide o vypratanie z obydlija, bytu, ktorý predstavuje najnižší možný štandard ľudsky dôstojného bývania. Prenajímateľom je mesto so sociálnymi úlohami a dôsledkom má byť fakticky bezdomovstvo žalovanej.

8. Poukázala na to, že pri prísne formalistickom výklade zákona žalovaná nemá po uplynutí doby nájmu legitímny vzťah k predmetnému bytu, má ho vypratáť bez bytovej náhrady. Takto to ustanovuje Občiansky zákonník v § 712a ods. 9. Taktiež poukázala na znenie § 4 zákona číslo 189/1992 Zb.. V tejto súvislosti poukázala na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

9. K odvolaniu žalovanej sa písomne vyjadril žalobca. Rozsudok okresného súdu žiadal potvrdiť ako vecne správny. K námietke, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, uviedol, že súd v odôvodnení správne veci skutkovo vyhodnotil a zrozumiteľným spôsobom vysvetlil, z ktorých dôkazov vychádzal. Žalovaná neuviedla v odvolaní žiadnu argumentáciu, v ktorej by vyplývalo, v čom súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd dospel k záveru, že žalovaná nájomné neplatila a túto ani nespochybnila. To, že žalovaná bude dediť platiť nájomné, resp. že za ňou bol niekto ochotný zaplatiť nájomné, je sú podľa názoru žalobcu pre skutkové vyhodnotenie veci v čase vyhlasovania rozsudku podstatné.

10. Námietku o nesprávnom právnom posúdení veci taktiež považuje za nedôvodnú. Súd vec správne právne posúdil v súlade s ustanovením § 126, 712a ods. 9 Občianskeho zákonníka a zákona číslo 189/1992 Zb.. Žalovaná byt užíva bez platenia za toto užívanie. Súd prvej inštancie uviedol, že žalovaná má možnosť bývania po vypratání v ubytovni SPOOL, a. s., pričom bez platenia nie je možné bývať ani v tomto zariadení. Z žalovanej sa v prípade plnenia jej povinnosti platiť odplatu za bývanie nestane bezdomovec.

11. Námietky žalovanej, že žalobca zasahuje do práva žalovanej na bývanie, nie sú náležité, pretože existuje vlastnícke právo žalobcu, ktorého obsahom je právo na rozhodnutie, kto bude jeho vec - byt užívať, pokiaľ sa žalobca ako vlastník za zistených okolností porušovanej nájomnej zmluvy rozhodol nájom nepredĺžiť, jeho rozhodnutie je zákonné. V čase podávania vyjadrenia dlh predstavuje

2859,79 €. Rozhodnutie žalobcu a nepredĺžení nájomnej zmluvy nebolo zjavne svojvoľné a vychádzalo z toho, že žalovaná dlhodobo za byt neplatila.

12. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že odvolanie vo veci bolo podané počas platnosti Občianskeho súdneho poriadku, pričom od 01. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (CSP). Podľa prechodných ustanovení upravených v § 470 podľa odseku 1 platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa odseku 2 právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Odvolací súd preskúmal vec na základe podaného odvolania žalobcu, ktorého právne účinky nastali pred dňom platnosti CSP, pričom aplikoval podľa odseku 1 vo veci už CSP.

15. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne, zákonné. Námietky žalovanej nie sú dôvodné. Žalovaná namietala nesprávne zistený skutkový stav, avšak v dôvodoch odvolania nekonkretizovala, v čom toto zistenie malo byť nesprávne. Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania vyplýva, že z vykonaných dôkazov súd zistil a relevantné skutočnosti, ktoré zrozumiteľne vo svojom rozhodnutí uviedol. Z odvolania nevyplýva, že by súd z niektorého vykonaného dôkazu zistil skutočnosti, ktoré nezodpovedajú skutočnosti, alebo ktoré by rozhodnutie súd nesprávne vyhodnotil. Navyac, je zistené skutkové okolnosti žalovaná ani nenamietala.

16. Pokiaľ ide o námietku ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci, žalovaná nijako nevyvrátila správnosť aplikácie ustanovenia § 712a ods. 9 OZ a § 4 zákona číslo 189/1992 Zb.. Názory vo vzťahu k majetkovo právnomu postaveniu mesta vo vzťahu k predmetu sporu nie sú také, ktoré by mohli zvrátiť zistený skutkový stav a právne posúdenie. Argumentácia žalovanej v tomto smere nijako nevyvracia správnosť skutkových zistení a právnych záverov súdu prvej inštancie. Žalovaná odkazuje na pojem „obydlie“ s tým, že ide o základné právo, avšak zároveň konštatuje, že Ústava Slovenskej republiky tento pojem. Odkazuje na medzinárodné zmluvy ľudských právach a základných slobodách, avšak ani v tomto prípade, hoci právne stupená žalovaná, bližšie nekonkretizuje, v čom by žalobca porušil tieto práva.

17. Žalovaná v závere odvolania poukazuje na znenie § 3 ods. 1 OZ, pričom tento argument ničím nekonkretizuje vo vzťahu k danej veci. Odvolací súd nezistil, že by práv žalobcu od v danom prípade bez právneho dôvodu zasahoval do práva žalovanej. Právo domáhať sa vypratania bytu je priamo zakotvené vo vyššie citovaných ustanoveniach Občianskeho zákonníka. Pokiaľ sa teda žalobca chová v súlade v zákonne predpokladanom a domáha sa ochrany svojich práv, nemožno hovoriť o tom, že by výkon týchto práv zasahoval do práva žalovanej, pretože na strane žalobcu existuje právny dôvod na takýto zásah, ktorými možnosť domáhať sa vypratania nehnuteľnosti, ktorú užíva žalovaná bez právneho dôvodu, za užívanie ktorej neplatí a vznikol dlh veľkého rozsahu. Z ničoho nevyplýva povinnosť žalobcu akceptovať donekonečna tento stav. Dobré mravy ako nepísané morálne normy sami osebe nie sú prameňom práva, ale ich normatívnosť a záväznosť sa odvíja od právnych noriem, na ktoré odkazujú. Len na základe uvedených blanketných noriem obsiahnutých v písomnom súkromnom práve sa následne dobré mravy ako nenormatívny systém práva stáva súčasťou právneho poriadku a ich dodržiavanie požíva právnu ochranu vrátane ochrany súdnej. Výkon práva v rozpore s dobrými mravmi znamená, že sa výkon práva ocitá v rozpore s uznávaným názorom majority spoločnosti, ktorá vo vzájomných vzťahoch určuje, aký má byť výkon práv, aby bol v súlade so základnými a všeobecne uznávanými a rešpektovanými zásadami mravného správania sa členov spoločnosti. Citované ustanovenie je všeobecným ustanovením hmotnoprávnej povahy, ktoré dáva súdu možnosť posúdiť, či výkon subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi, v prípade, ak tak nie je, požadovanú

ochranu odoprieť. Odvolací súd nezistil, že by výkon práva žalobcu bolo v rozpore s dobrými mravmi, preto aj tento argument žalovanej neakceptoval.

18. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalovaný, preto mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

19. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 SCP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súde je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).